

Impactul economic al schemelor de calitate în sectorul vinurilor

Economic impact of quality schemes in the wine sector

Costinel Florin Neagu¹, Mariana Denisa Olteanu²

¹ Bucharest University of Economic Studies, Faculty of Agri-Food and Environmental Economics, Bucharest, Romania; neagucostinel24@stud.ase.ro

² Bucharest University of Economic Studies, Faculty of Agri-Food and Environmental Economics, Bucharest, Romania; olteanudenisa24@stud.ase.ro

Rezumat: Schemele de calitate din sectorul vinurilor reprezintă un instrument important privind competiția pentru creșterea produselor vitivinicole și pentru stabilirea valorii economice atât la nivel intern cât și la nivel internațional. Aceste scheme de calitate denumite pe scurt sisteme precum denumirile de origine controlată (DOC) și indicațiile geografice (IG), contribuie la autenticitatea stabilirii produselor, la promovarea tradițiilor din sectorul respectiv, și la creșterea încrederii consumatorilor în calitatea vinurilor. În contextul actual al globalizării piețelor și al creșterii și intensificării concurenței, schemele de calitate devin un factor important, esențial pentru diferențierea produselor și pentru dezvoltarea durabilă a sectorului vitivinicol. Scopul acestui studiu este de a aprofunda impactul economic al schemelor de calitate asupra sectorului vinurilor, accentul fiind pus pe valoarea adăugată a produselor, a completivității producătorilor și a dezvoltării economice a sectorului. De asemenea, lucrarea încearcă să evidențieze modul în care certificările de calitate duc la creșterea cererii, la extinderea accesului pe noi piețe și la consolidarea imaginii produselor din sectorul vinurilor. Prin intermediul unei cercetări bazate pe analiza datelor economico-financiare și a literaturii de specialitate, studiul examinează beneficiile economice generate de aceste scheme de calitate după implementarea acestora și avantajele socio-demografice. Rezultatele cercetării arată faptul că schemele de calitate generează avantaje economice semnificative pentru producători, prin creșterea accesului la piață, a cotei de piață a producătorilor certificați, prin dezvoltarea sectorului vitivinicol și nu în ultimul rând promovarea produselor agroalimentare naționale pe piața europeană și internațională.

Cuvinte cheie: scheme de calitate, sector vitivinicol, impact economic, denumire de origine controlată, indicație geografică, competitivitate

Abstract: Quality schemes in the wine sector represent an important tool for competition in order to increase the production of wine products and to establish economic value both domestically and internationally. These quality schemes, briefly referred to as systems such as controlled designations of origin and geographical indications (GI), contribute to the authenticity of product identification, to the promotion of traditions in the sector, and to increasing consumer confidence in the quality of wines. In the current context of market globalization and increased and intensified competition, quality schemes are becoming an important factor, essential for product differentiation and for the sustainable development of the wine sector. The purpose of this study is to deepen the economic impact of quality schemes on the wine sector, with an emphasis on the added value of products, the competitiveness of producers and economic development in the region. The paper also analyses and highlights how quality certifications lead to increased demand, expanded access to new markets and strengthened the image of wine products. Through a research based on the analysis of economic and financial data and specialized literature, the study examines the economic benefits generated by these quality schemes after their implementation and the socio-demographic advantages. The research results show that

quality schemes generate significant economic advantages for producers, by increasing market access, the market share of certified producers, by developing the wine sector and last but not least, the promotion of national agri-food products on the European and international market.

Keywords: quality schemes, wine sector, economic impact, controlled designation of origin, geographical indication, competitiveness

Clasificare JEL: O0, Q0, L1

Clasificare REL: 14A, 14G, 14K

Introducere

În contextul actual al societății axate pe consum, prezența schemelor de calitate este esențială pentru a reintegra sau menține încrederea consumatorilor privind calitatea produselor din sectorul vitivinicol. Această metodă este una dintre cele mai importante pentru a demonstra proveniența și standardul de calitate ale produselor certificate conform normelor europene. De asemenea, certificările deschid producătorilor oportunitatea listării pe piețele internaționale ca produse de încredere. Aceasta fiind importantă pentru creșterea competitivității agroalimentare (Pătărlăgeanu et al., 2025).

Motivația alegerii temei este determinată de importanța tot mai mare a certificărilor de calitate în concordanță cu standardele europene. Tema este una actuală datorită importanței deosebite acordate de consumatori originii produselor și standardizării ridicate a calității. În același timp, producătorii utilizează aceste scheme de calitate ca decizie strategică bine întemeiată pe piață. Analizarea impactului economic al acestor certificări europene permite înțelegerea modului în care au influențat dezvoltarea zonelor vitivinicole și totodată nivelul economico-financiar atins.

Scopul cercetării este de a scoate în evidență modul prin care schemele de calitate au scos la suprafață activitatea economică a firmelor analizate în lucrare, dar și rezultatele pe care le-au obținut odată cu decizia de a-și certifica produsele.

Subiectul ales este unul relevant din punct de vedere economic și social, deoarece aceste scheme de calitate contribuie la creșterea valorii adăugate a produselor, la dezvoltarea mediului rural, precum și la creșterea identității agroalimentare și locale.

În multe țări europene, sistemul schemelor de calitate este bine întemeiat, acesta aducând efecte pozitive, iar la nivel național, în România, adoptarea schemelor de calitate a dus la creșterea prosperității firmelor analizate în lucrare, precum și la ridicarea gradului de conștientizare a consumatorilor cu privire la importanța certificării calității. Odată cu adoptarea acestor norme de calitate, întreprinderile analizate au avut efecte economice sporite odată cu trecerea timpului.

Schemele de calitate reprezintă instrumente ale politicii Uniunii Europene pentru promovarea produselor alimentare ale statelor membre (Comisia Europeană, 2026).

1. Recenzia literaturii științifice

Pentru revizuirea literaturii de specialitate s-au utilizat atât surse de natură academică, cât și surse de natură juridică. Astfel, conform subiectului abordat, conceptul de scheme de calitate s-a evidențiat, cu trecerea timpului, atât la nivelul Uniunii Europene, cât și la nivel național.

1.1. Conceptul de scheme de calitate agroalimentare la nivelul UE

Conform surselor oficiale, schemele de calitate sunt sisteme oficiale de certificare create de Uniunea Europeană pentru a proteja și a promova produsele agroalimentare care au caracteristici speciale legate de origine, tradiție sau calitate superioară garantată. Politica UE în domeniul calității își propune să protejeze denumirile anumitor produse pentru a le promova caracteristicile unice legate de originea lor geografică, precum și de tehnicile și practicile tradiționale.

Se poate acorda o „indicație geografică” (IG) pentru denumirile produselor, dacă acestea au o anumită legătură cu locul unde sunt fabricate. Recunoașterea IG le permite consumatorilor să distingă produsele de calitate și să aibă încredere în ele, ajutându-i în același timp pe producători să își promoveze mai bine produsele (E-Ambrossia, 2026).

Produsele care sunt în curs de examinare sau care au obținut recunoașterea ca IG sunt incluse în registrele indicațiilor geografice. Registrele includ și informații privind specificațiile geografice și de producție pentru fiecare produs. Recunoscute drept proprietate intelectuală, indicațiile geografice joacă un rol din ce în ce mai important în negocierile comerciale dintre UE și alte țări. Alte sisteme de calitate ale UE pun accent pe procesul de producție tradițional sau pe produsele fabricate în zone naturale dificile, cum ar fi cele montane sau insulare (Comisia Europeană, 2026).

Conform ONVPV (2026), din nevoia de a se proteja produsele agricole și alimentare obținute de producători a căror origine geografică este știută, a fost recunoscută noțiunea “denumire înregistrată”, care vine în sprijinul producătorilor stimulați să urmărească obținerea de venituri mai mari grație acesteia, dar și al consumatorilor acestui tip de produse care le vor consuma datorită calităților specifice. Caracteristicile deosebite se datorează originii.

La nivel european, un sistem de protejare care asigură protecția în fiecare stat membru al Uniunii Europene, ce încurajează utilizarea pe scară tot mai largă a noțiunilor de indicații geografice și denumiri de origine, în ceea ce privește condițiile de înregistrare optime pentru concurență egală/loială între producători, garanție pentru calitate.

Politicile vitivinicole sunt constituite din mecanisme simple și clare care își dovedesc eficiența pentru orientarea către competitivitate.

Denumirea de origine controlată (DOC) reprezintă numele unei regiuni sau localități, a unui loc determinat sau, în cazuri excepționale, a unei țări, care servește la desemnarea unui produs originar de acolo, localitate, loc determinat sau țară și a cărui calitate/caracteristici sunt, în mod esențial, datorate mediului geografic, cu factorii naturali și umani, în care este produs în aria geografică delimitată.

Indicația geografică (IG) reprezintă numele unei regiuni sau a unei localități, a unui loc determinat, care servește la desemnarea unui produs originar din acea regiune/localitate, din acest loc determinat sau din această țară și care posedă caracteristici ce pot fi atribuite acestei origini geografice și a cărui producere are loc în aria geografică precisă.

Denumirile de origine și indicațiile geografice pentru vinuri existente pentru fiecare stat membru al Uniunii Europene sunt recunoscute, beneficiind de protecție pe teritoriul acesteia împotriva utilizărilor comerciale ale denumirilor înregistrate, dacă produsele astfel comercializate sunt comparabile cu cele înregistrate sub aceste denumiri, utilizărilor abuzive, înșelătoare de pe ambalaj, originea, natura produsului, prezentarea produsului într-o manieră de natură să creeze o impresie falsă.

1.2. Scurt istoric juridic pentru denumiri de origine și indicații geografice

Noțiunea de denumire de origine în cazul vinului are o oarecare vechime în sensul folosirii acesteia pentru identificarea produselor care circulă prin atribuirea unui nume geografic.

O serie de referințe se regăsesc în Biblie, iar antichitatea greacă sau romană desemnează anumite vinuri printr-un loc de origine pentru că acestea au o calitate specifică față de altele. Cunoscut din acele vremuri este vinul de Ismaros, pe care îl pierde Ciclopul în favoarea lui Ulise, Ismaros fiind un mic masiv muntos izolat din Tracia.

Din Evul Mediu se păstrează și diferite texte care vorbesc despre vinurile cu origine cunoscută. Roger Dion citează două decrete, cel din anul 1351 și cel din 1415, în care apare specificația că vânzătorii care dau alt nume vinului decât cel al zonei în care a fost creat își pierd produsul și sunt amendați. Pe vremea aceea funcționau corporații care reglementau comerțul în general și comerțul cu vinuri în particular.

Legislația internațională și cea a Uniunii Europene marchează o perioadă de preocupări care să asigure un cadru cât mai corect, eficient și operativ pentru aplicarea politicilor.

Plecând de la Legea nr. 67 din 1997 a viei și vinului cu toate reglementările conținute, această legislație în domeniu a evoluat în sensul stabilirii cadrului în care se poate dezvolta acest domeniu al culturii viței de vie și obținerii vinurilor, a vinurilor cu calități superioare, stabilindu-se și rolul autorităților implicate.

Anul 1998 marchează apariția unui act normativ al Ministerului Agriculturii și Alimentației prin care erau legiferate o serie de denumiri de origine controlată, indicații geografice și mențiuni tradiționale înregistrate care să fie utilizate pe teritoriul național.

Sunt admise spre utilizare denumiri de origine precum Târnave, Alba Iulia, Cotnari, Copou-Iași, Bohotin, Dealu Tirolului, Babadag, Murfatlar, a unor indicații geografice precum Valea Târnavelor, Colinele Iașilor, Dealurile Prahovei, Viile Satu Mare, Viile Sălajului, Plaiurile Mehedințiului, Colinele Tulcei, Dealurile Buzăului, precum și a unor mențiuni tradiționale recunoscute precum Vin de vinotecă, Comoara pivniței, Rezervă, Vin din butoaie alese.

Sub aspect legislativ, de la data aderării României la Comunitatea Europeană se fac pași importanți pentru armonizarea legislației care permite utilizarea denumirilor de origine/indicațiilor geografice pe întreg teritoriul european.

Legea viei și vinului nr. 244/2002 Republicată, publicată în Monitorul Oficial nr. 633 din 14 septembrie 2007, respectiv normele metodologice de aplicare a legii aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 769/2010 reprezintă legislație de bază pentru reglementarea sectorului (Legea nr. 244/2002).

În anul 2015 a fost promulgată Legea nr. 164/2015 a viei și vinului în sistemul organizării comune a pieței vitivinicole, publicată în Monitorul Oficial nr. 472/30.06.2015, care are ca obiect stabilirea cadrului juridic general de funcționare a filierei vitivinicole în ceea ce privește producerea, atestarea originii, comercializarea și controlul produselor (Legea nr.164/2015). În prezent, România are înregistrate și admise spre utilizare denumiri de origine și indicații geografice astfel cum sunt prevăzute în Ordinul de ministru nr. 247/2012 privind modificarea Ordinului ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 732/2005 pentru aprobarea Listei denumirilor de origine controlată (DOC) pentru vinurile liniștite, admise pentru utilizare în România, a Listei denumirilor de origine controlată pentru vinurile spumante, admise pentru utilizare în România, a Listei indicațiilor geografice pentru vinurile liniștite, admise pentru utilizare în România, a Listei indicațiilor geografice pentru vinurile aromatizate, admise pentru utilizare în România, a Listei mențiunilor tradiționale ale vinurilor, admise pentru utilizare în România, și a Listei denumirilor de origine controlată (DOC) pentru vinurile petiante, admise pentru utilizare în România, toate acestea beneficiind de protecție la nivelul Uniunii Europene fiind și în obiectivul Comunității de a fi incluse în acordurile dintre acestea și țări terțe, acorduri care să garanteze nivelul de protecție corespunzător acestor denumiri și indicații.

România este cunoscută pentru peisajele sale pitorești, bogăția culturală și, desigur, pentru vinurile sale excepționale. Cu o istorie viticolă care se întinde pe mii de ani, țara noastră este una dintre cele mai vechi regiuni viticole din Europa. În ultimele decenii, industria vinicolă românească a cunoscut o renaștere semnificativă, iar certificarea vinurilor cu denumire de origine controlată (DOC), indicație geografică (IG) sau varietale a devenit din ce în ce mai importantă pentru producătorii locali.

2. Metodologia de cercetare

Cercetarea întreprinsă pentru prezentul studiu se bazează pe o analiză a rezultatelor economico-financiare anuale ale celor mai performante societăți din industria vinurilor la nivel național începând cu anul emiterii regulamentelor de certificare în România, cu scopul de a identifica eventuale creșteri semnificative ale performanțelor economice ale acestora, ca urmare a obținerii certificării. Pentru colectarea datelor a fost utilizat site-ul TOPFIRME, pentru codul CAEN 1102 „Fabricarea vinurilor din struguri”, iar din această platformă s-au identificat cei mai importanți trei producători de vinuri din România, după cifra de afaceri. Ulterior, platforma listafirme.ro a fost utilizată pentru extragerea rezultatelor economico-financiare ale acestor societăți pentru intervalul 2010-2024.

3. Rezultate și discuții

În continuare sunt expuse principalele rezultate economico-financiare ale societăților cu cea mai mare cifră de afaceri din sectorul vinurilor, conform platformei Topfirme (2026) pentru codul CAEN 1102, respectiv Cramele Recaș SA, Crama Ceptura SRL și Zarea SA.

Anul	Venituri totale	Cheltuieli totale	Cifra de afaceri	Profit/ Pierdere	Număr salariați	Productivitatea muncii	Marja de profit	Rata rentabilității generale	Evoluția în dinamică
2010	49.227.993	37.496.346	49.144.476	49.144.476	67	733.499 lei/sal.	23,87%	31,28%	
2011	65.725.381	54.880.009	59.875.383	59.875.383	76	787.833 lei/sal.	18,11%	19,76%	2010-2011 +21,83%
2015	109.840.244	86.903.733	100.244.302	100.244.302	104	963.887 lei/sal.	22,88%	26,39%	2011-2015 +67,42%
2024	316.702.781	222.344.883	323.111.437	100.244.302	137	2.358.477 lei/sal.	25,86%	37,59%	2015-2024 +222,32%

Tabelul 1. Rezultatele economico-fiannciare ale societății Cramele Recaș SA în perioada 2010-2024

Sursa: listafirme.ro, 2026

Cramele Recaș SA prezintă o evoluție foarte bună între 2011 și 2024. Veniturile totale și cifra de afaceri au crescut semnificativ, ceea ce arată o extindere a activității și o poziție solidă pe piață. Profitul este ridicat și în creștere, iar marja de profit s-a menținut stabilă, în jur de 26-27%, indicând o eficiență bună a activității. Numărul de salariați a crescut constant ceea ce demonstrează o eficiență în companie atât în utilizarea mai eficientă a resurselor umane ceea ce a dus la o creștere semnificativă a vânzărilor. Per ansamblu compania demonstrează performanță economică solidă.

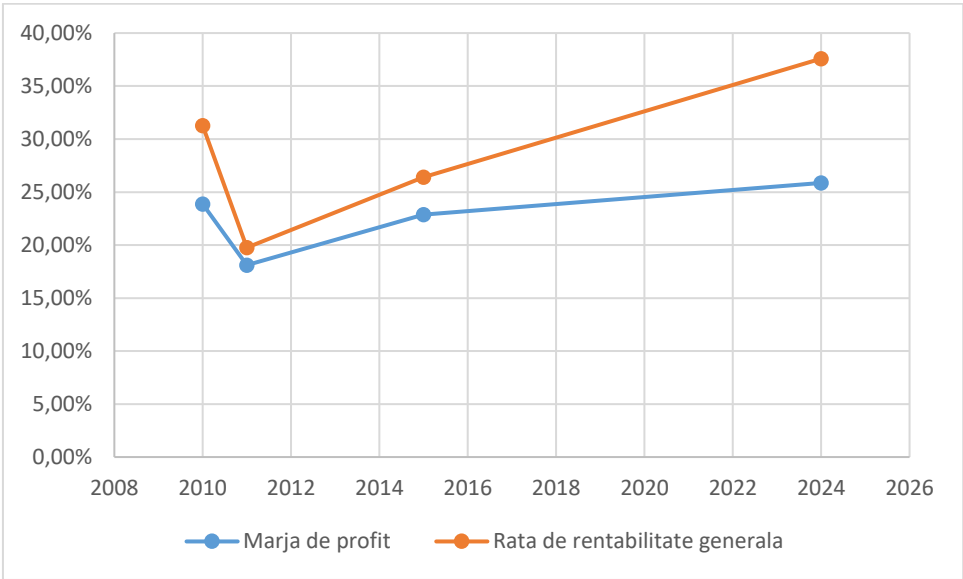

Figura 1. Evoluția marjei de profit și a ratei rentabilității generale la Cramele Recaș în perioada 2010-2024

Sursa: interpretarea proprie a datelor

Graficul arată evoluția marjei de profit și a ratei rentabilității generale ale companiei în perioada 2010-2024. Se poate observa o scădere a ambilor indicatori în anul 2011, dar pe parcursul anilor se poate evidenția o creștere constantă a acestora. Marja de profit se îmbunătățește pe parcursul perioadei, semnificând eficiența activității firmei, iar rata rentabilității generale prezintă o utilizare în timp mult mai benefică a resurselor entității.

Tabelul 2. Rezultatele economico-financiare ale societății Crama Ceptura SRL în perioada 2010-2024.

Anul	Venituri totale	Cheltuieli totale	Cifra de afaceri	Profit/Pierdere	Nr. salariați	Productivitatea muncii	Marja de profit	Rata rentabilității generale	Evoluția în dinamică
2010	9.073.032	12.975.789	7.630.683	-3.911.007	52	146.743 lei/ sal	-51,25%	30,14%	
2011	11.590.746	11.579.563	11.313.784	11.183	51	221.838 lei/ sal	0,09%	0,09%	2010-2011 48,26%
2015	28.814.818	27.256.394	25.397.200	1.542.905	68	373.488 lei/ sal	6,07%	5,66%	2011-2015 124,48%
2024	236.695.152	192.591.092	244.570.290	38.230.893	137	1.785.184 lei/ sal	15,63%	19,85%	2015-2024 862,86%

Sursa: listafirme.ro, 2026

Crama Ceptura SRL prezintă o evoluție foarte bună între anii 2011 și 2024, având o continuă creștere a cifrei de afaceri, chiar dacă în 2010 entitatea a avut o scădere semnificativă a profitului. A depășit cu brio obstacolele și a realizat cifre financiare foarte semnificative până în prezent, de până la 38.230.893 lei profit în 2024. Evoluția veniturilor se poate observa liber, de la un punct critic ajungând la sume extraordinare, iar productivitatea muncii a crescut spectaculos de la 146.743 lei/salariat în 2010 la 1.785.184 lei/salariat în 2024, semnificând că firma nu doar a angajat mai mulți oameni, ci a devenit mult mai eficientă în utilizarea resurselor umane.

Figura 2. Evoluția marjei de profit și a ratei rentabilității generale la Crama Ceptura în perioada 2010-2024
Sursa: interpretarea proprie a datelor

Graficul prezintă evoluția Cramei Ceptura SRL în perioada 2010-2024, putem observa liber cum marja de profit este una negativă ajungând până la – 50%. Aceasta în anul 2011 revine deasupra pragului de rentabilitate urmând un trend ascendent, de la un an la altul, evoluția marjei de profit prezintă creșterea cererii, ce duce la o buna rata de rentabilitate generala. Cei 2 indicatori prezinta evoluția crescătoare a firmei, și o eficiență de amploare generată prin intermediul indicatorilor financiari.

Tabelul 3. Rezultatele economico-fianciare ale societății Crama Zarea SA în perioada 2010-2024.

Anul	Venituri totale	Cheltuieli totale	Cifra de afaceri	Profit/Pierdere	Nr. salariați	P. muncii	Marja de profit	Rata rentabilității generale	Evoluția în dinamică
2010	57.099.554	56.843.054	52.953.103	113.083	156	339.442 lei/sal.	0,21%	0,19%	
2011	53.385.356	53.166.015	47.281.446	118.712	147	321.642 lei/sal.	0,25%	0,22%	2010-2011 –10,71%
2015	64.214.173	57.645.685	62.354.656	5.670.210	152	410.228 lei/sal.	9,09%	9,83%	2011-2015 31,88%
2024	248.322.843	228.260.151	245.137.775	17.710.821	215	1.140.175 lei/sal.	7,22%	7,75%	2015-2024 293,13%

Sursa: listafirme.ro, 2026

Conform datelor analizate Crama Zarea SA prezintă o evoluție bine întemeiată pe parcursul perioadei 2010-2024, cifra de faceri este una în continuă creștere, profitul este stabil ajungând

până la 17.710.821 lei în 2024 și cu creștere semnificativă de la un an la altul, productivitatea muncii este foarte bine dezvoltată de la 339.442 lei/salariat în 2010 la 1.140.175 lei/salariat în 2024, toți acești indicatori demonstrează un management complet eficient pe parcursul perioadei analizate, rezultatele vorbind de la sine.

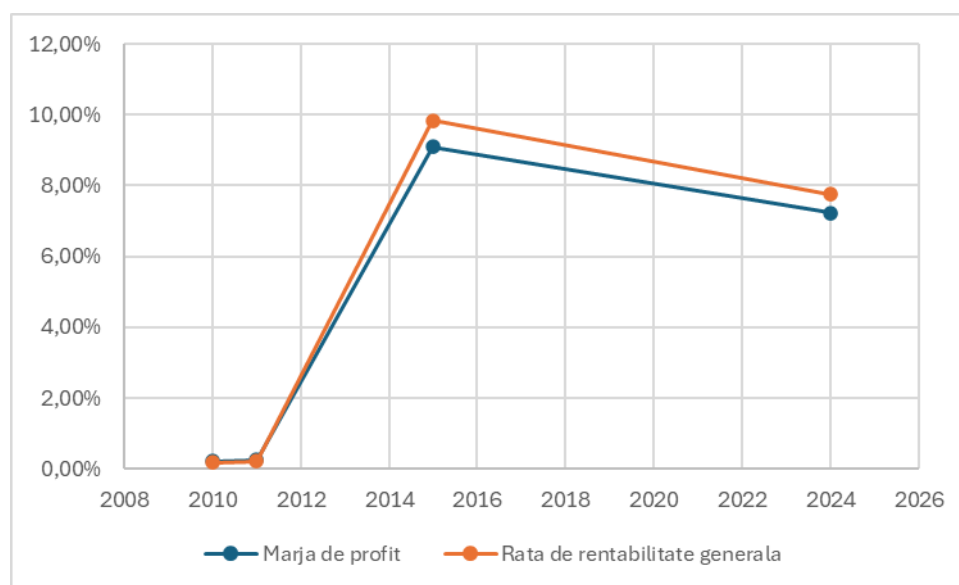

Figura 3. Evoluția marjei de profit și a ratei rentabilității generale la Crama Zarea SA în perioada 2010-2024

Sursa: interpretarea proprie a datelor

Graficul prezintă evoluția Cramei Recaş SA. Din ce putem observa, entitatea s-a confruntat cu o perioadă de stagnare între 2010 și 2011, pe care a depășit-o în perioada 2011-2015, vârful de profitabilitate fiind atins de rata rentabilității generale care a urcat până la 10%, în timp ce marja de profit a ajuns la aproximativ 9%. Din grafic se poate observa o ușoară scădere, care cu siguranță va fi corectată în perioada ce urmează.

Concluzii

Conform surselor și demonstrațiilor făcute, schemele de calitate ajută semnificativ la creșterea performanței economice. Analiza financiară a celor 3 producători arată clar cum aceștia au putut performa și cum certificările (DOC, IG) au adăugat valoare reală produselor vitivinicole. Certificările DOC și IG evidențiază competitivitatea producătorilor; aceștia s-au extins pe piața internațională, precum și pe alte piețe; aceștia, bineînțeles, și-au consolidat o poziție solidă în sector, iar, privind cota de piață, au scos rezultate economice considerabile. Odată cu adoptarea certificărilor, producătorii au coordonat mult mai bine resursele întreprinderii, creșterea productivității pe salariat a crescut mult și raportul dintre venituri și cheltuieli este unul stabil și optim. Pe baza rezultatelor economico-financiare, putem concluziona că și încrederea consumatorilor a crescut odată cu prezența respectivelor certificări. Acestea au apărut în 2011 pentru toate firmele, iar din momentul acela firmele au

generat venituri conform așteptărilor, certificările influențând decizia de cumpărare. Originea produsului agroalimentar a fost evidențiată, împreună cu originalitatea și imaginea brandului. Schemele de calitate au contribuit semnificativ la dezvoltarea sectorului vitivinicol și a economiei sectorului. Aceste certificări au ajutat la creșterea forței de muncă din sector și la dezvoltarea sustenabilă.

Rezultatele cercetării arată faptul că schemele de calitate generează avantaje economice semnificative pentru producători, prin creșterea accesului la piață, a cotei de piață a producătorilor certificați, prin dezvoltarea sectorului vitivinicol și, nu în ultimul rând, prin promovarea produselor agroalimentare naționale pe piața europeană și internațională.

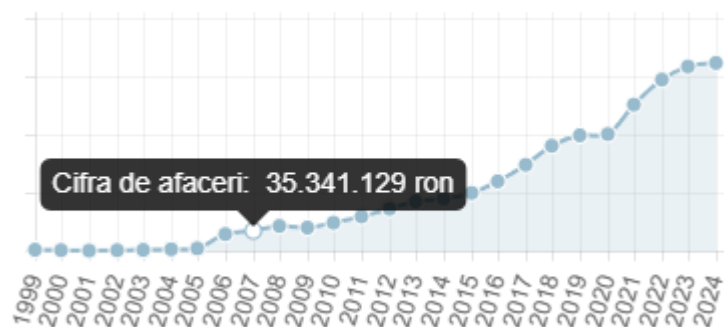
Referințe bibliografice

References

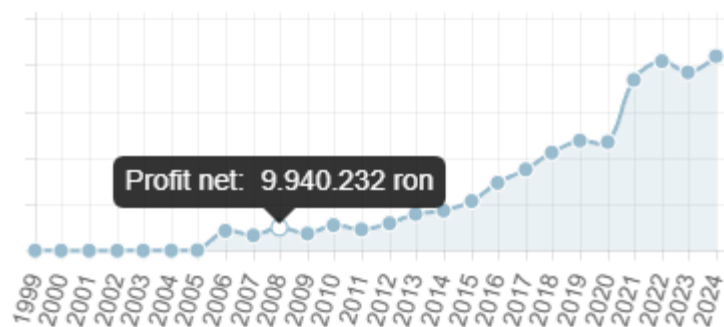
1. Comisia Europeană 2026, Agricultură și dezvoltare rurală, Înregistrarea denumirii unui produs cu IG sau DOC. disponibil la: https://agriculture.ec.europa.eu/farming/geographical-indications-and-quality-schemes_en , accesat la data 22.03.2026.
2. Comisia Europeană 2026, Indicațiile geografice și sistemele de calitate explicate pe scurt, disponibil la: https://agriculture.ec.europa.eu/farming/geographical-indications-and-quality-schemes/geographical-indications-and-quality-schemes-explained_ro , accesat la data 22.03.2026.
3. LEGE nr. 244 din 29 aprilie 2002 (**republicată**)(*actualizată*), disponibil la: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/119122> , accesat la data 14.03.2026.
4. Legea viei și vinului nr. 67/1997, disponibil la: <https://lege5.ro/Gratuit/geytembq/legea-viei-si-vinului-nr-67-1997> , accesat la data 18.03/2026.
5. Listă Firme 2026, disponibil la: <https://listafirme.ro/> , accesat la data 27.03.2026.
6. Oficiul Național al Viei și produselor Vitivinicole (ONVPV), 2026, Registrul Indicațiilor geografice din UE (eAmbrosia), disponibil la: <https://ec.europa.eu/agriculture/eambrosia/geographical-indications-register/> , accesat la data 23.03.2026.
7. Oficiul Național al Viei și produselor Vitivinicole (ONVPV), Harta Denumirilor de Origine Controlată pentru vinuri, HARTA DENUMIRILOR DE ORIGINE CONTROLATĂ (DOC) PENTRU VINURI DIN ROMÂNIA, disponibil la: <https://www.onvpv.ro/ro/content/harta-denumirilor-de-origine-controlata-doc-pentru-vinuri> , accesat la data 24.03.2026.
8. Oficiul Național al Viei și produselor Vitivinicole (ONVPV), Scurt istoric juridic pentru denumiri de origine și indicații geografice, disponibil la: <https://www.onvpv.ro/ro/doc/generalitati> , accesat la data 19.03.2026
9. Portal legislative, ORDIN nr. 732 din 2 august 2005 (*actualizat*), disponibil la: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/143381> , accesat la data 13.03.2026.
10. TOPFIRME 2026, Date statistice, Cod caen: 1102 - Fabricarea vinurilor din struguri, disponibil la: <https://www.topfirme.com/caen/1102/> , accesat la data 20.03.2026.

11. Pătărlăgeanu, S. R., Apetrei Kalveram, A., & Gheorghe Gavrilă, A. F. (2025). The role of competitiveness in increasing Romanian agri-food exports. *Management & Marketing*, 20(4), 41–51. <https://doi.org/10.2478/mmcks-2025-0019>

Anexe:

Anexa 1: Evoluție CA Crama RECAS SA

Anexa 2: Evoluție profit Crama RECAS SA